

Četvrtak, 7. septembar 2006.

Statusna konferencija

Otvorena sednica

Optuženi Gotovina je pristupio Sudu

Početak u 15.00 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA STOLE: Gospođo sekretarko, molim vas da najavite predmet.

sekretar: Časni Sude, ovo je *Predmet IT-06-90-PT, Tužilac protiv Ante Gotovine, Ivana Čermaka i Mladena Markača.*

SUDIJA STOLE: Hvala vam. Želim dobrodošlicu...

prevodioci: Molimo da predsedavajući uključi mikrofون.

SUDIJA STOLE: Hvala vam. Želim svima dobrodošlicu na ovu statusnu konferenciju. Optuženi... ime optuženog je Gotovina?

ADVOKAT KEHOE: Tako je časni Sude.

SUDIJA STOLE: Hvala. Takođe bih želeo da mi general Gotovina potvrdi da može da prati postupak na jeziku koji razume

OPTUŽENI GOTOVINA: Časni Sude hvala, mogu.

SUDIJA STOLE: Hvala. Molim da nam se strane predstave? Za Tužilaštvo?

TUŽILAC TIEGER: Dobar dan časni Sude. Alan Tieger, Laurie Sartorio i referentkinja predmeta Donnica Henry-Frijlink za Tužilaštvo.

SUDIJA STOLE: Hvala. Za Odbranu Gotovine?

ADVOKAT KEHOE: Da. Dobar dan časni Sude. Gregory Kehoe, sa moje desne strane Luka Mišetić, a desno pored njega Payam Akhavan za generala Gotovinu.

SUDIJA STOLE: Za Ivana Čermaka? I opet, da li pravilno izgovaram njegovo ime – Čermak?

ADVOKAT PRODANOVIĆ: Da časni Sude. Dobar dan časni Sude. Ja sam odvjetnik Sa mnom je kolegica Jadranka Sloković kao branitelji generala Čermaka.

SUDIJA STOLE: Hvala vam i dobrodošli. I za Mladena Markača?

ADVOKAT ŠEPAROVIC: Dobar dan časni Sude. Ja sam odvjetnik Miroslav Šeparović. Sa mnom je odvjetnik Goran Mikuličić, branitelji generala Markača, i s nama je i *case manager* Vladimir Rendulić.

SUDIJA STOLE: Hvala vam i dobrodošli. Kao što svi znate, ovaj predmet je dodeljen novom Pretpresnom veću, i poznat vam je sastav tog Veća. A meni je dodeljeno da budem pretpresni sudija u ovom predmetu. Optuženi Čermak i Markač su privremeno pušteni na slobodu i zbog toga nisu danas ovde prisutni. Što se tiče razloga za ovu statusnu konferenciju, sve strane to vrlo dobro znaju – da bi se omogućile razmene među stranama, da se omogući ekspeditivna priprema za suđenje i da se omogući optuženima da pokrenu pitanja vezano za njihovo mentalno i fizičko stanje. U pripremi ove statusne konferencije održana je juče konferencija po *Pravilu 65 ter* i ja sam obavešten o diskusijama koje su vođene tokom te konferencije. Na poslednjoj statusnoj konferenciji su pokrenuta mnoga pitanja koja su čekala da se donese odluka o spajanju predmeta. Od 14. jula 2006. godine, odlučeno je po pitanju spajanja predmeta od strane Pretresnog veća, i optužnice su spojene. Ova odluka je sada u postupku žalbe. Ono što ja predlažem je da prođemo kroz neka pitanja koja smo identifikovali zajedno uz pomoć zastupnika Odbrane i Tužilaštva. I svakako da će potom strane imati mogućnost da pokrenu dodatna pitanja koja bi mogla biti relevantna za diskusiju. Što se tiče nerešenih podnesaka, prvo imamo preliminarni podnesak gospodina Gotovine da se odbaci predlog o zajedničkoj optužnici prema *Pravilu 72*, koji je podnet 28. aprila 2006. godine. Samo bih želeo da kažem da Pretresno veće razmatra sve kasnije podneske strana i da će Pretresno veće doneti odluku onda kada Žalbena veće odluči o žalbi na odluku od 14. jula 2006. godine. Druga stvar je podnesak za produženje vremena i za razjašnjenje odluke i naloga o neobjavlivanju potkrepljujućeg materijala od 14. jula 2006. godine, a koji je podnet 31. avgusta 2006. godine. Kako sam razumeo, zastupnik Gotovine je naveo Tužilaštvu i juče potvrdio na sastanku ili konferenciji po *Pravilu 65 ter* da nema prigovora na podnesak Tužilaštva. Da li je to tačno?

ADVOKAT KEHOE: To je tačno, časni Sude.

SUDIJA STOLE: Odluka će biti doneta u kratkom roku. To je naravno podnesak koji se nalazi pred Pretresnim većem, i to nije na meni da odlučujem kao pretpresni sudija. Sudija Kwon je odsutan ove nedelje, ali se u Hag vraća u ponedeljak, i mi ćemo to razmotriti čim Pretresno veće bude u punom sastavu. Takođe sam zabeležio kada je u pitanju podnesak Tužilaštva da se zahteva dodatno vreme i da će to odlaganje zavisiti od razjašnjenja koje će se dati, ali mislim da to možemo sa sigurnošću da prepustimo Pretresnom veću... njegovoj diskreciji, kada će rezultat tog razjašnjenja biti jasan – da li je produženje do 18. septembra dovoljno ili nije. Ne znam da li na strani Tužilaštva imate bilo koji komentar o tome?

TUŽILAC TIEGER: Časni Sude, ja se sasvim slažem sa Sudom. Verovatno nije potrebno da se usmeno dopunjava ovaj podnesak u ovom trenutku. Ukoliko se pojavi potreba za razjašnjenjem, mi smo uvek spremni da to učinimo, ali ja delim mišljenje Suda da u ovom trenutku možemo da nastavimo dalje.

SUDIJA STOLE: A šta kažu timovi Odbrane?

ADVOKAT KEHOE: Na strani generala Gotovine mi se slažemo.

SUDIJA STOLE: Tim Odbrane za... izvinjavam se, tim Odbrane Čermaka?

ADVOKAT PRODANOVIĆ: Časni sude, mi se takođe slažemo.

SUDIJA STOLE: I za Markača?

ADVOKAT ŠEPAROVIĆ: Časni Sude, i mi se slažemo.

SUDIJA STOLE: Hvala vam. Sledeća tačka na dnevnom redu je obelodanjivanje. Koliko sam shvatio iz informacija koje sam dobio o konferenciji po Pravilu 65 ter, generalno govoreći, obelodanjivanje je dostiglo praktično isti stepen za svu trojicu optuženih, ali ćemo mi proći kroz ova različita obelodanjivanja sada zajedno. A Pravilo 66(A)(i) je završeno, ali zavisi od akcije koje će Tužilaštvo preduzeti i odluke o neobjavlivanju od 14. juna 2006. godine vezano za optuženog Gotovinu. Pretresno veće je razumelo da su potkrepljujući materijali dostavljeni svim optuženima, i tako je Pravilo 66(A)(i) završeno u zavisnosti od onoga što sam napomenuo, a odluka će kao što sam rekao vrlo brzo biti doneta o podnesku od 31. avgusta. Da li bilo ko od strana ima nešto da doda o ovoj temi? Tužilaštvo?

TUŽILAC TIEGER: Ne časni Sude. Nemamo šta da dodamo.

SUDIJA STOLE: Timovi Odbrane?

ADVOKAT KEHOE: Ništa na strani generala Gotovine.

ADVOKAT PRODANOVIĆ: Ništa na strani generala Čermaka, časni Sude.

ADVOKAT ŠEPAROVIĆ: Niti od generala Markača, časni Sude.

SUDIJA STOLE: Hvala vam. Prema tome, sada imamo Pravilo 66(A)(ii). Obavešten sam da je većina obelodanjivanja prema ovom pravilu izvršena od strane Tužilaštva vezano za svu trojicu optuženih. Veliki broj dokumenata, otprilike njih 4.000 je predočeno od strane ISU (Information Support Unit) pretraživanja i to je urađeno korišćenjem imena trojice optuženih, kako sam ja razumeo. Deo ovih dokumenata je već Odbrani bio obelodanjen po Pravilu 66 i po Pravilu 68. Pretraživanja prema terminima se nastavljaju, a ujedno i obelodanjivanje dokumenata koji će se naći ovim pretraživanjem. Takođe sam obavešten da je na poslednjoj statusnoj konferenciji u *Predmetu Gotovina* Tužilaštvo navelo da će posle 18. aprila 2006. godine oni staviti u EDS sistem (sistem elektronskog obelodanjivanja dokumenata) brojni materijal. Pitam se da li Tužilaštvo može da iznese koji je otprilike broj izjava do sada obelodanjen, koliko je izjava do sada prevedeno, i koliko ih je još predviđeno nadalje?

TUŽILAC TIEGER: Da časni Sude. Kao što je i rečeno juče na konferenciji po *Pravilu 65 ter*, Tužilaštvo je obelodanilo do danas otprilike 520 izjava. One se ne odnose na 520 svedoka, jer su neki svedoci dali više od jedne izjave, tako da je to otprilike negde oko 415 svedoka. Po mom najboljem znanju, izjave su prevedene.

Postoje brojni dokumenti, i uvek je opasno koristiti izraze kao što je "mnoštvo", ali mislim da je otprilike 100 dokumenata ostalo da se prevede od približno 2700 dokumenata koji su u vezi sa izjavama svedoka. Tako da ja verujem da je pitanje prevoda efektivno pod kontrolom, i mi se nadamo da ćemo dostaviti kompletne prevode za preostale dokumente prvom prilikom.

SUDIJA STOLE: Možda biste mogli da date i komentar o tome da li je obelodanjivanje materijala u *Predmetu Gotovina* dostiglo isti nivo kao i u slučaju Markača i Čermaka. Ili ukoliko želite nešto da dodate po pitanju statusa obelodanjivanja za optuženog Gotovinu?

TUŽILAC TIEGER: Naravno, časni Sude. Komentari su vezani za jučerašnje komentare, i ukoliko nešto slučajno izostavim po pitanju obelodanjivanja a što je juče razjašnjeno, to neće biti pokušaj da se pruži drugačija informacija u odnosu na jučerašnju. Najvećim delom postoji paritet u situaciji obelodanjivanja. Jedna od juče primećenih razlika je u dokumentima po *Pravilu 70*, gde treba pokrenuti precizan zahtev za optuženog Gotovinu, pošto zahtev za obelodanjivanje po *Pravilu 70* mora biti za svakog pojedinca odvojeno. A to je relativno formalna i uobičajena stvar. Verujemo da će ova ovlašćenja veoma brzo biti data. Postoji i dodatni zahtevi na osnovu *Pravila 70*, o čemu smo juče govorili, a oni se odnose za sve tri strane. A ti zahtevi već neko vreme čekaju na rešenje, i mi ćemo učiniti sve što možemo da to ubrzamo i da utičemo na državnu birokratiju na odgovarajućim mestima kako bi dobili autorizaciju i informaciju o obelodanjivanju što je pre moguće.

SUDIJA STOLE: Hvala vam. Da li tim Odbrane Gotovine ima bilo šta da doda, bilo kakav komentar?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Dobar dan, časni Sude. Luka Mišetić na strani generala Gotovine.

SUDIJA STOLE: Dobar dan.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Slažemo sa se onim što je tužilac rekao. Dodali bi još dve stvari zbog zapisnika. Što se tiče pretraživanja po terminima...

prevodioci: Molimo mikrofon za zastupnika.

ADVOKAT MIŠETIĆ: ...Tužilaštvo koristi kako bi pronašlo dokumente o kojima su strane juče postigle dogovor, i da svim timovima Odbrane Tužilaštvo dostavi primerak sa pretraženim terminima kako bi strane zajedno mogle da ubrzaju pretraživanje i sam proces obelodanjivanja. Što se tiče pitanja određenih video i audio materijala koji su nam obelodanjeni, neki od tih audio i video materijala nisu transkribovani, a Tužilaštvo nam je juče naznačilo da video i audio materijal koji nam je dostavljen bez prevoda i ne namerava da uvrsti u ovaj predmet kao njegov deo. I sa ova dva objašnjenja, rekao bih da je Tužilaštvo tačno odrazilo ono što smo se juče dogovorili. Hvala vam, časni Sude.

SUDIJA STOLE: Hvala vam. A tim Odbrane Čermaka?

ADVOKAT PRODANOVIĆ: Časni Sude, na ono što je rekao gospodin Mišetić mi nemamo komentara niti primjedbe.

SUDIJA STOLE: Hvala vam. I za Markača?

ADVOKAT ŠEPAROVIĆ: Časni Sude, ni mi nemamo dodatnih primjedbi, ni komentara.

SUDIJA STOLE: Hvala vam. Da. U vezi sa Pravilom 68, na poslednjoj statusnoj konferenciji, a takođe i tokom jučerašnje konferencije po *Pravilu 65 ter*, Tužilaštvo je izjavilo da je izvršeno obelodanjivanje oslobađajućeg materijala kao i drugog materijala po *Pravilu 66(A)*, da su dalja pretraživanja u toku i da je Tužilaštvo svesno da obelodanjivanje po *Pravilu 68* predstavlja njihovu stalnu obavezu. Iz jučerašnje diskusije takođe proizlazi da će i Odbrana Markača dostaviti Tužilaštvu sugestije o terminima koji će se koristiti u tim pretraživanjima, a to je verovatno nešto što smo već pokrili, zar ne? Da. U vezi *Pravila 70*, i to je takođe bilo komentarisano od strane Tužilaštva i nema ništa u vezi tog obelodanjivanja od strane Odbrane... timova Odbrane. A o usaglašenim činjenicama, informisan sam kao i što sam dobio potpunu informaciju o obelodanjivanju od svih strana. Čitao sam... pročitao sam različite pisane podneske o tome, i kako sam razumeo iz podnesaka, i na osnovu onoga što sam dobio o jučerašnjem sastanku – da su se i Tužilaštvo i sve tri strane Odbrane saglasili da bi bilo bolje da se sačeka završna verzija optužnice i prema tome i konačno rešenje o spajanju postupka od strane Žalbenog veća. Da li je to tačno?

TUŽILAC TIEGER: Da, časni Sude. O tome smo se dogovorili na jučerašnjem sastanku.

SUDIJA STOLE: Hvala vam.

ADVOKAT KEHOE: Da, mi se slažemo po tom pitanju sa Tužilaštvom časni Sude u ime generala Gotovine.

SUDIJA STOLE: Hvala vam.

ADVOKAT PRODANOVIĆ: Takođe, časni Sude. To je deo našeg dogovora.

SUDIJA STOLE: Hvala vam.

ADVOKAT ŠEPAROVIĆ: Takođe, časni Sude.

SUDIJA STOLE: Hvala vam. Na poslednjoj statusnoj konferenciji spomenuto je kako bismo trebali da izradimo radni plan i da vidimo kako će se dalje razvijati preptretresna priprema u ovom predmetu. Takođe sam razumeo sa jučerašnjeg sastanka da će se to dogoditi na sledećoj konferenciji po *Pravilu 65 ter* kada ćemo razgovarati sa stranama i definitivno pokušati da utvrdimo radni plan kako bi obezbedili da suđenje počne što je moguće pre. I o tome će se razgovarati sa stranama na toj konferenciji. Naravno, na nameru da se radni plan izradi na ovoj statusnoj konferenciji je takođe uticala i žalba o

spajanju optužnica, i mi u ovom trenutku čekamo takođe na... kako sam ja to razumeo, na odluku Žalbenog veća. Da li sam dobro razumeo?

TUŽILAC TIEGER: Da časni Sude, mislim za obe stvari. I što se tiče pitanja koja su u fazi rešavanja ali takođe i kada je u pitanju da strane rade na uspostavljanju radnog plana kako bi... dakle iz razloga koji je Sud naznačio. Tako da je tačno da to ima određeni uticaj na današnji tok sednice, ali mi ćemo pokušati... bićemo u kontaktu i sa pravnim savetnicima i sa stranama u predmetu po pitanju stvaranja radnog plana.

SUDIJA STOLE: Hvala vam. Da li ima neko komentar na ovo?

ADVOKAT KEHOE: Samo kako bih obavestio Sud, to jeste nešto o čemu smo razgovarali, ali je to veoma teško kada nemamo konačnu verziju optužnice, da napravimo konačni sporazum o činjenicama i o radnom planu, i tako dalje. I mi smo se juče saglasili sa sudskim službenicima da je to ispravan način postupanja. Smatram časni Sude da to neće biti dugačak period dok se ne završi konačni oblik optužnice, tako da pretpostavljam da sve strane se slažu oko uspostavljanja završnog dokumenta, kako bi onda mogli da iznesemo i završni radni plan, a to je nešto što će nam omogućiti da krenemo dalje.

SUDIJA STOLE: Hvala. Hvala. Da li ima još neko ovome nešto da doda?

ADVOKAT PRODANOVIĆ: Ne, časni Sude. Obrana generala Čermaka takođe smatra da je to najracionalniji pristup ovom problemu.

SUDIJA STOLE: Hvala. Hvala.

ADVOKAT ŠEPAROVIĆ: I Obrana generala Markača časni Sude isto to smatra.

SUDIJA STOLE: Pretpostavljam da ste razmenili svoje stavove po pitanju nespornih činjenica, i ja se nadam da o tome odluka Žalbenog veća nije daleko. Nadam se da će to biti u skoroj budućnosti kako bi strane onda mogle da izvrše svoje obaveze i ubrzaju proces oko nespornih činjenica, kako ja to shvatam. U redu. I na kraju bih želeo da pokrenem pitanje koje izaziva zabrinutost u svim predmetima, a odnosi se na prevođenje. Veoma je važno, kako ja to razumem, da Odeljenje za konferencijske i prevodilačke usluge (CLSS) nastavi blagovremeno da dostavlja prevode ravnopravno svim stranama. Politika Odeljenja za konferencijske i prevodilačke usluge je da se prevode samo oni dokumenti koji će se ponuditi kao dokazi na Sudu. Međutim, jedan od problema je da strane veoma često traže da se prevedu dokumenti koje u određenom trenutku nameravaju da ponude na usvajanje, ali koji se nikada ne ponude na usvajanje. Ja sam obavešten da je 24. avgusta 2006. godine na kolegijumu usvojeno niz preporuka, sa posebnim osvrtom na suđenja gde je u predmetima više optuženih. I ja bih u tom svetlu želeo da podsetim zastupnike i strane na važnost ograničenja broja dokumenata za koje se traži prevod samo na one koji će biti uvršteni u dokaze, da se izvrši prioritet tih zahteva, i da se Odeljenju za konferencijske i prevodilačke usluge i Kancelariji za upravljanje dokumentacijom (ODM) dostave relevantne informacije na poverljivoj osnovi. O tome se sve strane slažu? Nema ništa upitno u ovome? Ne. Hvala vam. A sada, kao i uvek na statusnim konferencijama, postavlja se i pitanje, u ovom

slučaju za Gotovinu – da li postoji bilo koje pitanje koje bi on želeo da pokrene u vezi njegovog zdravstvenog stanja ili pritvorskih uslova?

ADVOKAT KEHOE: Ništa u vezi njegovog zdravstvenog stanja. A u vezi pritvorskih uslova, nemamo ništa u ovom trenutku da iznesemo. Ostavljamo to časni Sude kao otvoreno pitanje koje ćemo uskoro pokrenuti, ali ne i u ovom trenutku.

SUDIJA STOLE: Hvala vam. Zabeležiću to. A za optužene Čermaka i Markača, koji danas nisu prisutni, da li njihovi zastupnici imaju neko pitanje koje žele da pokrenu?

ADVOKAT PRODANOVIĆ: General Čermak ima neke probleme, kronične sa zdravljem: kičma i visoki tlak. Međutim, to je sve pod liječničkom kontrolom i nema nikakvih većih problema za budućnost u odnosu na eventualno praćenje ovog sudskog postupka.

SUDIJA STOLE: Hvala. I za Markača?

ADVOKAT ŠEPAROVIĆ: General Markač također ima određenih zdravstvenih problema. On je i u pritvoru bio medicinski tretiran. On nastavlja sa lječenjem i njegovo zdravstveno stanje je sada stabilno uz veće ili manje promjene. Međutim, on je pod intenzivnom liječničkom njegom.

SUDIJA STOLE: Hvala vam puno. Da. Ukoliko ne postoje druga pitanja koja strane žele da pokrenu, ova statusna konferencija je završena. Na strani Tužilaštva? Ništa?

TUŽILAC TIEGER: Časni Sude, samo bih... slažem se sa Sudom da politika Odeljenja za konferencijske i prevodilačke usluge nije sporna u svetlu njenih ograničenih sredstava. Ono što mi nije potpuno jasno je kako se to može odraziti na strane. Drugim rečima, neki dokumenti koji su podneti u dobroj veri biće odbijeni bez specifične vrste garancije. I dalje, šta se dešava sa dokumentom koji bi trebalo da je... o proceni nekog dokumenta koji mi ne možemo da damo dok se ne prevede, ali mi ne možemo da budemo sigurni da li će ili neće oni biti dokazi na Sudu. To je nešto o čemu sam juče govorio. Čini mi se da će to prerasti u pragmatičan problem, ali ja sam ga sada pokrenuo kako bi na to skrenuo pažnju Suda da će bilo Tužilaštvo ili nekom iz timova Odbrane skrenuti pažnju Sudu na to i izaći sa predlogom koji će nam omogućiti da se krećemo brže, uprkos ograničenim mogućnostima Odeljenja za konferencijske i prevodilačke usluge. To je sve što sam želeo da kažem.

SUDIJA STOLE: Hvala vam. Da li neko na strani Odbrane ima nešto da doda u svetlu ovoga?

ADVOKAT KEHOE: Mi razumemo u čemu je problem kod Odeljenja za konferencijske i prevodilačke usluge, a to je problem koji postoji od prvog dana Tribunala. Mi radimo kako najbolje umemo i mi svakako ne želimo da bilo ko radi neki posao koji nije neophodan – to je sigurno.

SUDIJA STOLE: Da li se vi slažete?

ADVOKAT PRODANOVIĆ: Ništa za dodati. Ništa za dodati časni Sude . Hvala.

SUDIJA STOLE: Hvala vam. U redu. Sud sada prekida sa radom. Ja vam se zahvaljujem... optuženom Gotovini i stranama i zastupnicima na današnjem prisustvu. Hvala vam.

Statusna konferencija je završena u 15.35 h.

Fond za humanitarno pravo

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje